

**FOLKHÄLSÖENKÄT UNG
SÄRSKOLAN 2020**

Innehållsförteckning

Innehåll

Sammanfattning	3
Inledning	4
Hälsa och Livsstil	7
Allmän hälsa	7
Upplevd självkänsla	8
Psykosomatiska besvär	9
Matvanor	10
Fysisk aktivitet	11
Sömn	12
Tobak, alkohol, narkotika och spel	14
Rökning	14
Snus	14
Alkohol	15
Narkotika	16
Spel	16
Skola och Fritid	18
Skola	18
Fritid	20
Skärmtid	21
Trygghet	22
Mobbning och Utsatthet	23
Framtiden	26
Bilaga 1. Om undersökningen	27
bakgrund	27
SYFTE	27
enkät	27
Genomförande	28
Bilaga 2. Enkäten	29

Sammanfattning

Folkhälsoenkät Ung 2020 visar att de flesta unga i särskolan mår bra. En lägre andel unga i särskolan röker och har druckit alkohol det senaste året i jämförelse med unga i årskurs 9 i grundskolan och 2 på gymnasiet. Det är en lägre andel unga i särskolan som ser positivt på sin framtid, särskilt bland tjejerna, jämfört med unga i årskurs 9 och 2 på gymnasiet.

Folkhälsoenkät Ung belyser hälsa, levnadsvanor, skola och fritid samt synen på livet och framtiden. Den genomfördes under hösten 2020 bland länets unga i grundsärskolan i årskurs 7-9 (exklusive träningsskolan) samt i årskurs 1-4 (enbart dem som går på nationellt program) i gymnasiesärskolan. Syftet med Folkhälsoenkät Ung är att följa den självrapporterade hälsan bland länets unga och se förändringar över tid. Utifrån den kunskapen kan vi tillsammans ge alla barn och unga i Jönköpings län bästa möjliga förutsättningar till ett bra liv med en god hälsa. Den totala svarsfrekvensen för särskolan var 52 % (204 svarande elever).

Unga i särskolan uppger bättre fysisk och psykisk hälsa än unga i år 9 och 2 på gymnasiet

De flesta unga i särskolan (80%) svarar att de mår bra, vilket är en något högre andel jämfört med årskurs 9 och 2 på gymnasiet (77%). Killar i särskolan uppger i högre utsträckning att de mår bra jämfört med tjejer i särskolan. Tjejer i särskolan har mindre psykosomatiska besvär (huvudvärk, ont i magen, känt sig ledsen samt känt sig orolig) än tjejer i årskurs 9 och 2 på gymnasiet.

En lägre andel unga i särskolan röker och dricker alkohol än unga i år 9 och 2 på gymnasiet

Bland unga i särskolan är det 8 % som röker ibland eller varje dag, vilket kan jämföras med 13 % bland unga i årskurs 9 och 2 på gymnasiet. Gällande alkohol så finns det skillnader mellan könen där killar i särskolan druckit alkohol någon gång under det senaste året i högre utsträckning än tjejer i särskolan. Det är en lägre andel tjejer i särskolan som druckit alkohol någon gång det senaste året (11 %) jämfört med (45%) bland tjejer i årskurs 9 och 2 på gymnasiet.

Hälften av de unga i särskolan känner arbetsro på lektionerna och 1/3 är med i någon förening

Bland de unga i särskolan är det 55 % som uppger att de ofta känner arbetsro på lektionerna. Det finns ingen skillnad mellan tjejer och killar i särskolan, däremot är det en lägre andel killar i särskolan (55%) jämfört med killar i årskurs 9 och 2 på gymnasiet (66%) som ofta känner arbetsro på lektionerna. Färre unga i särskolan är med i någon förening (30%) jämfört med unga i årskurs 9 och 2 på gymnasiet (46%).

Otrygghet på nätet och utsatthet för sexuella ofredanden

De flesta unga i särskolan känner sig trygga i klassrummet och i sitt bostadsområde. Dock uppger nästan 2/3 av tjejerna i särskolan att de inte känner sig trygga på nätet. Att ha blivit utsatt för sexuella ofredanden av olika slag (sett någon blotta sig, att någon har tafsat på dig, blivit kontaktad på sociala medier i sexuellt syfte, tagit emot avklädda bilder, skickat avklädda bilder, tagit på någon på ett sexuellt sätt) har visat sig vara relativt vanligt särskilt bland tjejer där 1/4 blivit utsatta jämfört med 1/7 bland killar i särskolan. Det är dock en lägre andel tjejer i särskolan jämfört med tjejer i årskurs 9 och 2 på gymnasiet som blivit utsatta för sexuella ofredanden.

Tjejer i särskolan ser i lägst utsträckning positivt på sin framtid

Tjejerna i särskolan ser i lägst utsträckning positivt på sin framtid jämfört med killar i särskolan, samma mönster ses i jämförelse med tjejerna i årskurs 9 och 2 på gymnasiet. För killar ses ingen större skillnad.

Inledning

I Jönköpings län finns strategin ”*Tillsammans för jämlik hälsa och ett bra liv i Jönköpings län 2016-2025*”. Den är antagen gemensamt mellan Region Jönköpings län och länets 13 kommuner och utgör en grund för samverkan och samlärande kring jämlik hälsa. Strategins övergripande mål är att livsvillkoren har förbättrats för alla invånare i Jönköpings län och att skillnaderna i hälsa har minskat mellan olika grupper. Det genomsnittliga hälsoläget i Sverige och i Jönköpings län har under lång tid blivit bättre men skillnader i hälsa har inte alltid förbättrats¹.

Ett handlingsområde i strategin är *jämlik hälsa och bra livsvillkor för barn och unga*. För att identifiera och komma till rätta med eventuella hälsoproblem och minska skillnaderna i hälsa mellan olika grupper är underlaget från folkhälsoenkät ung i särskolan viktigt. (Läs mer om Folkhälsoenkät Ung bakgrund och syfte under bilaga 1).

I den här länsrapporten presenteras resultat av hur unga som går i särskolan mår. Samtliga elever i Jönköpings län i årskurs 7-9 (exklusive träningsskolan) i grundsärskolan samt årskurs 1-4 (enbart dem som går på nationellt program) i gymnasiesärskolan erbjöds svara på enkäten. Eftersom antalet svarande är få presenteras endast resultatet på länsnivå och inte på kommunnivå. Resultatet bör tolkas med försiktighet, detta då få antal svarande kan ge ett stort procentuellt utslag. Där det är färre än 5 svarande sätts siffran 0 i samtliga diagram. Jämförelser har gjorts mellan särskolan och årskurs 9 i grundskolan och årskurs 2 på gymnasiet där frågorna och svarsalternativen är jämförbara. Åldersgrupperna i jämförelserna är inte exakt desamma vilket man också behöver ta i beaktande.

Av länets 13 kommuner valde samtliga kommuner att delta. Det totala antalet elever i samtliga kommuner uppgick vid tiden för undersökningen till 390, i årskurs 7-9 grundsärskolan var det 162 och i år 1-4 på gymnasiesärskolan var det 228. Den totala svarsfrekvensen blev 52 %.

Tabell 1. Antal och andel (%) svarande elever per åldersgrupp.

	Antal elever	Antal svarande	Svarsfrekvens (%)
Åk 7-9	162	83	51
Gy 1-4	228	121	53
Totalt	390	204	52

Nedan följer en deskriptiv beskrivning av ett antal bakgrundsvariabler. Första frågan som ställs i enkäten är vilket kön man identifierar sig med och svarsalternativen är; *kille, tjej, annan könsidentitet* (om du är eller känner dig tillhöra annat kön än kille eller tjej) och *osäker*. Det är 58 % (118 personer) som svarat kille, 40 % (81 personer) som svarat tjej och 2 % (5 personer) som svarat annan könsidentitet/osäker. I följande tabeller och diagram redovisas resultaten uppdelat på killar och tjejer.

Vem man bor tillsammans med delas in i fyra grupper: *med båda sina föräldrar/vårdnadshavare, växelvis hos sina föräldrar/vårdnadshavare, med endast en förälder/vårdnadshavare*, samt *annat*. I gruppen annat finns bland annat de som bor i familjehem eller HVB-hem samt de som bor på skolan. Dessa svar har slagits ihop eftersom det finns för få svar inom respektive svarsalternativ.

¹ <https://utveckling.rjl.se/strategier--handlingsplaner/strategin-tillsammans-for-jamlik-halsa-och-ett-bra-liv-i-jonkopings-lan-folkhalsa/>

Föräldrarnas/vårdnadshavarnas sysselsättning delas in i tre grupper; *båda arbetar eller studerar*, *minst en förälder/vårdnadshavare är arbetslös*, samt *minst en förälder/vårdnadshavare är sjukskriven*. Det fåtal individer som har både en arbetslös och en sjukskriven förälder/vårdnadshavare har kategoriserats i gruppen minst en förälder/vårdnadshavare är arbetslös. Har man bara en förälder/vårdnadshavare har dennes sysselsättning gällt.

Med härkomst avses var i världen man har sitt ursprung och definieras enligt följande:

- Sverige: själv född i Sverige och minst en förälder född i Sverige
- I annat land: själv född i annat land eller båda föräldrarna födda i annat land

De som enbart angett var en förälder kommer ifrån har kategoriserats efter den förälderns ursprung.

Tabell 2. Fördelning av bakgrundsvariabler, per kön

Bakgrundsvariabel	Alternativ	Tjej	Kille
Transport till skolan	Gå	9 (11%)	18 (15%)
	Skolskjuts	26 (33%)	40 (34%)
	Bil	5 (6%)	15 (13%)
	Cykel	0	8 (7%)
	Kollektivtrafik	37 (46%)	37 (31%)
Bor tillsammans med	Båda mina föräldrar/vårdnadshavare	52 (65%)	69 (67%)
	Växelvís hos mina föräldrar/vårdnadshavare	9 (11%)	19 (17%)
	Bara en förälder/vårdnadshavare och ev. annan vuxen	15 (19%)	16 (14%)
	Annat	0	8 (7%)
Sysselsättning föräldrar	Båda föräldrarna arbetar eller studerar	48 (70%)	73 (74%)
	Minst en förälder är arbetslös	16 (23%)	14 (14%)
	Minst en förälder är sjukskriven	5 (7%)	12 (12%)
Härkomst	Sverige	51 (63%)	86 (73%)
	Annat land	30 (37%)	32 (27%)

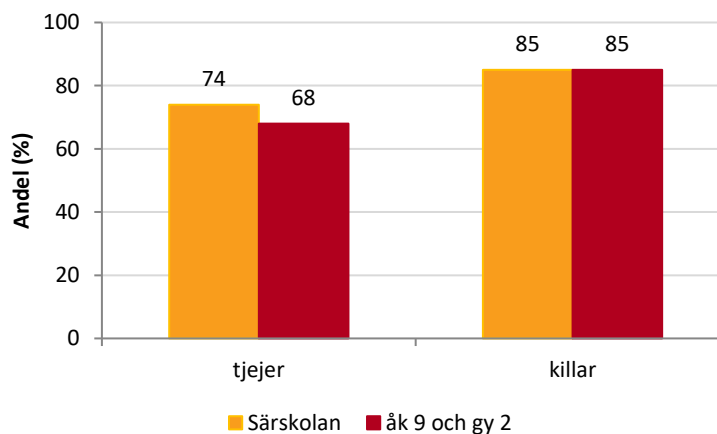
Hälsa och Livsstil

World Health Organisation (WHO) definierar hälsa som; "ett tillstånd av fullständigt fysiskt, psykiskt och socialt välbefinnande, inte endast frånvaro av sjukdom och funktionsnedsättning². God hälsa och goda levnadsvanor i unga år lägger grunden för både den psykiska och fysiska hälsan även senare i livet³.

ALLMÄN HÄLSA

Allmän hälsa är ett mått på ungas egen uppfattning om sin hälsa, både fysisk och psykisk. I enkäten ställs frågan "hur tycker du att du oftast mår?" som besvaras med alternativen *bra*, *varken bra eller dåligt* och *dåligt*.

En högre andel killar i särskolan uppger att de har bra hälsa jämfört med tjejer i särskolan. Tjejer i särskolan uppger i högre utsträckning att deras hälsa är bra i jämförelse med tjejer i årskurs 9 och 2 på gymnasiet. För killar ses ingen skillnad.

Figur 1. Andel (%) unga som uppger att deras allmänna hälsa är bra, per kön och skolform

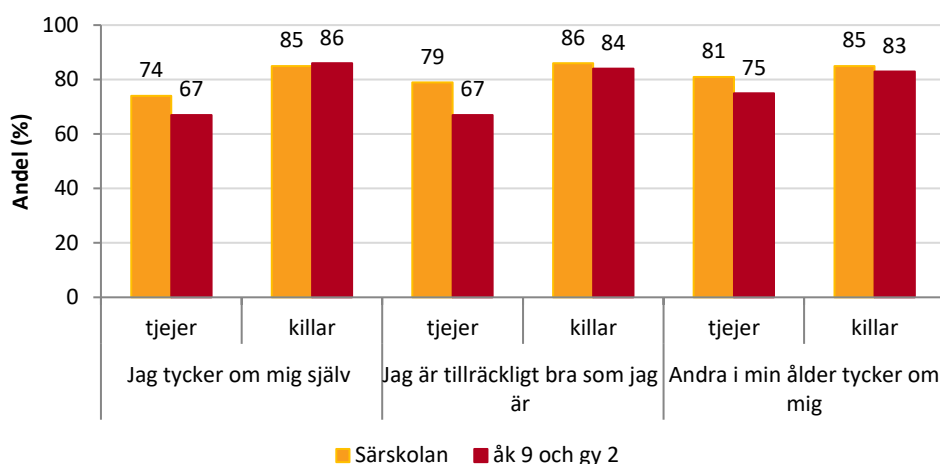
² www.who.org

³ Folkhälsomyndigheten. Barn och unga. <https://www.folkhalsomyndigheten.se/livsvillkor-levnadsvanor/halsa-i-olika-grupper/barn-och-unga/>

UPPLEVD SJÄLVKÄNSLA

Självkänsla är en aspekt av psykiskt välbefinnande som bidrar till att människor kan bemästra olika stressorer. I Folkhälsoenkät ung används tre påståenden i en modifierad variant av en mer omfattande skattningsskala på 10 frågor⁴. Dessa påståenden är ”Jag tycker om mig själv”, ”Jag är tillräckligt bra som jag är” och ”Andra i min ålder tycker om mig”. Svarsalternativen är; *håller med, jag varken håller med eller inte samt håller inte med*.

En högre andel killar än tjejer i särskolan håller med om samtliga tre påståenden om upplevd självkänsla. Det är en högre andel tjejer i särskolan som håller med på samtliga tre påståenden om upplevd självkänsla jämfört med tjejer i årskurs 9 och 2 på gymnasiet. För killarna i särskolan och killarna i årskurs 9 och 2 på gymnasiet är skillnaderna små.

Figur 2. Andel (%) unga som svarade håller med på följande frågor om känslor och tankar, per kön och skolform

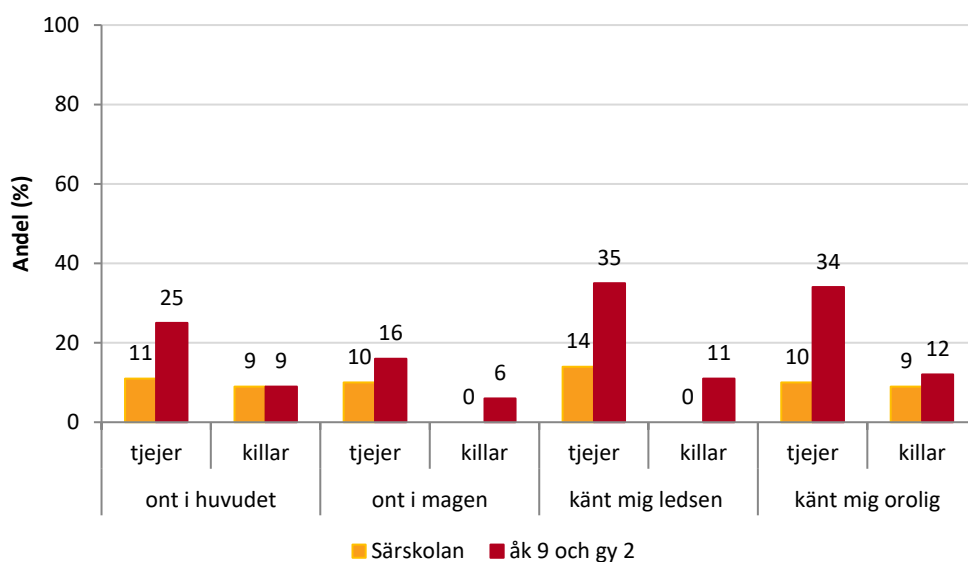
⁴ Folkhälsomyndigheten. Skolbarns hälsovanor i Sverige 2017/2018 Grundrapport. 2018.
<https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/53d5282892014e0fbfb3144d25b49728/skolbarns-halsovanor-2017-18-18065.pdf>

PSYKOSOMATISKA BESVÄR

Begreppet psykisk ohälsa används ofta för att beskriva ett sämre upplevt välbefinnande ofta kopplat till olika psykiska eller fysiska symptom. Ofta är dessa symptom relaterade till en situation som upplevs som påfrestande på olika sätt. Vanliga exempel på tillstånd som omfattas av begreppet psykisk ohälsa är nedstämdhet och oro⁵.

Den psykiska ohälsan undersöks i Folkhälsoenkät Ung genom frågor där både somatiska- och psykiska besvär finns med. Frågorna lyder ”Hur ofta brukar du ha ont i huvudet?”, ”Hur ofta brukar du ha ont i magen?”, ”Hur ofta känner du dig ledsen?”, ”Hur ofta känner du dig orolig?”. Svarsalternativen är; *sällan*, *ibland* samt *ofta*.

Tjejer i särskolan har i högre utsträckning psykosomatiska besvär jämfört med killarna i särskolan. Vanligast är att tjejer känt sig ledsna eller oroliga, detsamma gäller för killar. Tjejer i särskolan har i betydligt lägre grad psykosomatiska besvär jämfört med tjejer i årskurs 9 och 2 på gymnasiet.

Figur 3. Andel (%) unga som ofta har följande psykosomatiska besvär, per kön och skolform.

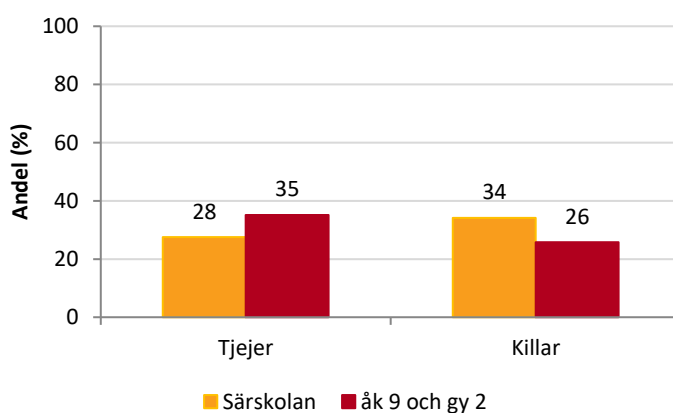
⁵ Folkhälsomyndigheten. (2018) Varför har den psykiska ohälsan ökat bland barn och unga i Sverige? <https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/ab5e6aed7dd642418a8144c6e08badd2/varfor-psykiska-ohalsan-okat-barn-unga-18023-1-webb-kortversion.pdf>

MATVANOR

Bra matvanor har stor betydelse för barns och ungas utveckling och hälsa, både på kort och på lång sikt. Hela kroppen fungerar bättre om man äter regelbundet - frukost, lunch, middag och något bra mellanmål däremellan⁶.

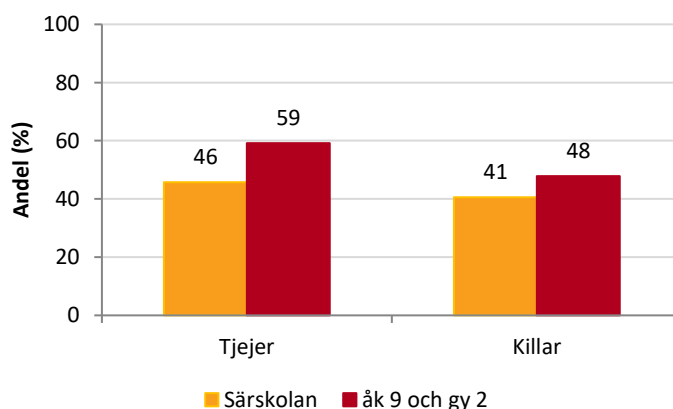
Frukt och grönsaker innehåller många näringsämnen, bland annat vitaminer, mineraler och kostfibrer. För både ungdomar och vuxna rekommenderas ett dagligt intag av 500 g frukt och grönt⁷. I Folkhälsoenkät Ung ställs frågor om hur ofta de unga äter frukt och grönsaker. Svarsalternativen är; *varje dag, några dagar i veckan, en dag i veckan samt aldrig*.

Killar i särskolan äter i något högre utsträckning frukt varje dag jämfört med tjejerna i särskolan. Det är också en högre andel killar i särskolan som äter frukt varje dag jämfört med killar i årskurs 9 och 2 på gymnasiet. Det omvända ses för tjejer där de i särskolan äter frukt i lägre grad än tjejer i årskurs 9 och 2 på gymnasiet.

Figur 4. Andel (%) unga som äter frukt varje dag, per kön och skolform.

För intag av grönsaker är det istället fler tjejer i särskolan som äter det varje dag jämfört med killar i särskolan. Däremot är det en lägre andel av tjejer i särskolan som äter grönsaker varje dag i jämförelse med tjejer i årskurs 9 och 2 på gymnasiet. För killar är det samma mönster.

Figur 5. Andel (%) unga som äter grönsaker varje dag, per kön och skolform.

⁶ Livsmedelsverket. Kostråd och matvanor, barn 2-17 år. https://www.livsmedelsverket.se/matvanor-halsa--miljo/kostrad-och-matvanor/barn-och-ungdomar/barn-2-18-ar#Mer_frukt_och_grönt

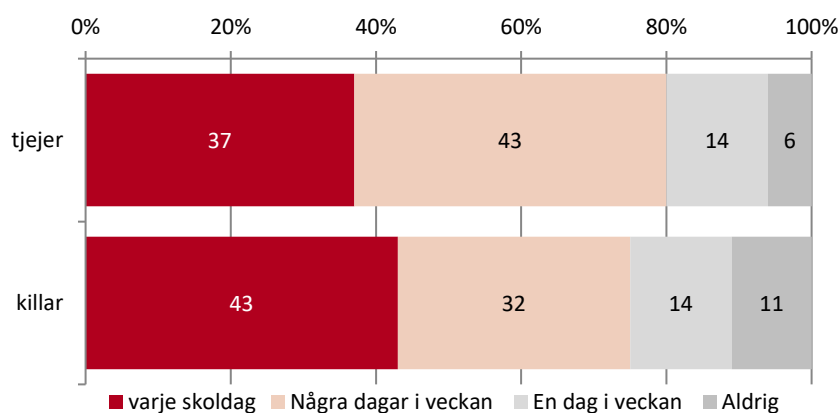
⁷ Ibid.

FYSISK AKTIVITET

Den nordiska rekommendationen för fysisk aktivitet för barn och unga är: ”Minst 60 minuters fysisk aktivitet per dag, både med måttlig och med hög intensitet som ger ökad puls och andning”. Fysisk aktivitet har en mängd positiva hälsoeffekter för barn och unga i skollåldern, t. ex på kondition, muskelstyrka, blodtryck, blodfetter och Body Mass Index (BMI)⁸.

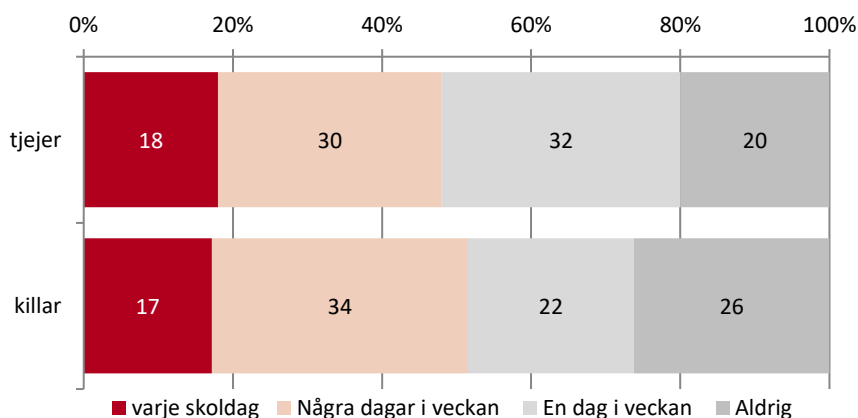
I denna undersökning skiljer vi på vardagsmotion och träning. Vardagsmotion fångas genom frågan ”Hur ofta brukar du cykla eller promenera?” och träning fångas genom ”Hur ofta brukar du träna på din fritid så att du svettas och blir trött?”. Svartalternativen är; *varje dag, några dagar i veckan, en dag i veckan* samt *aldrig*.

En högre andel tjejer än killar i särskolan vardagsmotionerar egentligen flera dagar i veckan eller oftare, men det är fler killar än tjejer som vardagsmotionerar varje dag.

Figur 6. Fördelning (%) av hur ofta unga brukar cykla eller gå , per kön.

En hög andel bland både tjejer och killar i särskolan tränar en dag i veckan eller mer. En något högre andel tjejer tränar i jämförelse med killar.

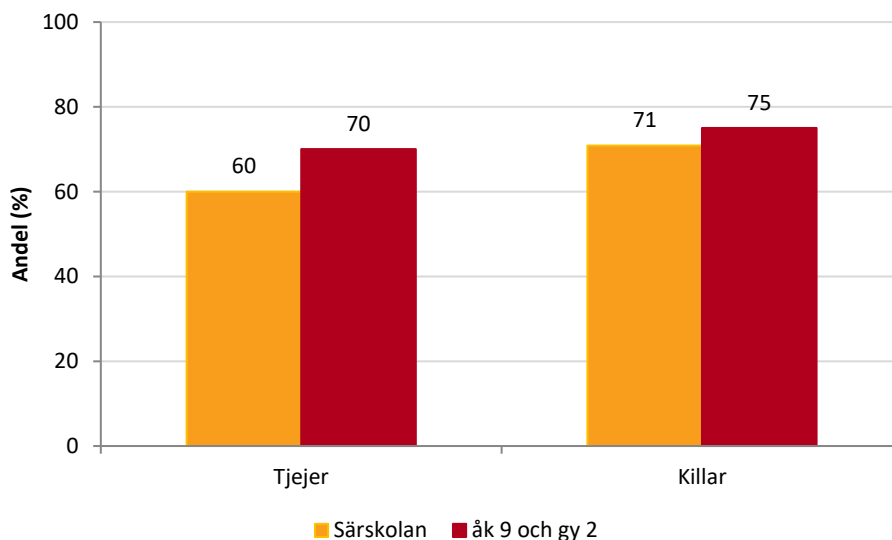
Figur 7. Fördelning (%) av hur ofta unga brukar träna på sin fritid så att de svettas och blir trötta, per kön

⁸ Folkhälsomyndigheten, rekommendationer. <https://www.folkhalsomyndigheten.se/livsvillkor-levnadsvanor/fysisk-aktivitet-och-matvanor/fysisk-aktivitet--rekommendationer/>

SÖMN

Goda sömnvanor är en viktig del av en bra livsstil. Barn och ungdomar behöver sömn för att hjärnan och kroppen ska kunna växa, läka skador och återhämta sig. De flesta tonåringar behöver sova omkring 8-9 timmar per dygn⁹. I enkäten ställs en fråga kring sömn ”Hur tycker du att du sover?” och svarsalternativen är; *bra*, *varken bra eller dåligt* samt *dåligt*.

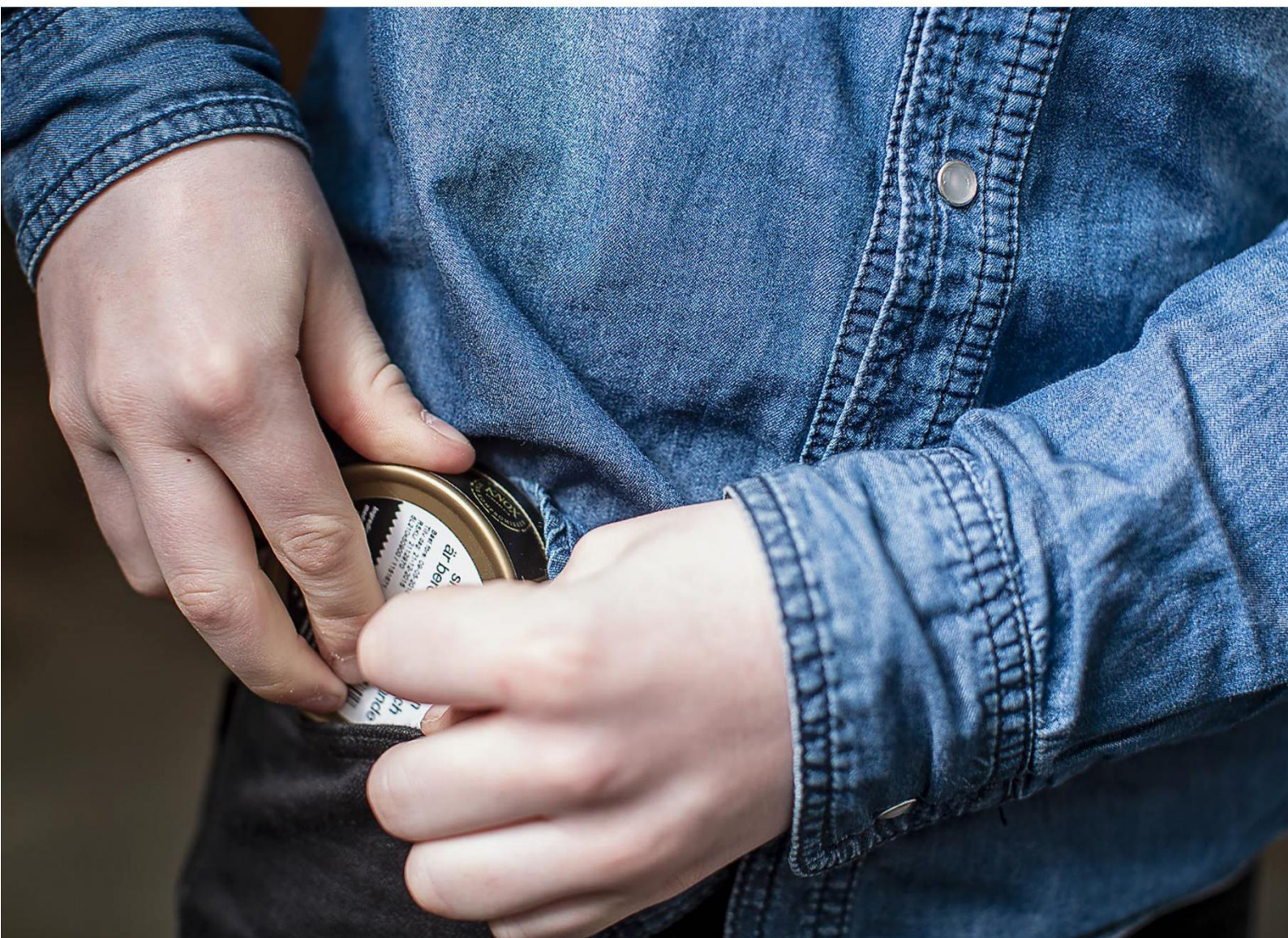
Killar i särskolan tycker att de sover bra i högre utsträckning jämfört med tjejer i särskolan. Både tjejer och killar i särskolan tycker i lägre grad att de sover bra jämfört med tjejer och killar i årskurs 9 och 2 på gymnasiet.

Figur 8. Andel (%) unga som tycker att de sover bra, per kön och skolform.

⁹ 1177. Sömn, Tonåringar 13-18 år.

www.1177.se/Tema/Barn-och-foraldrar/Mat-somn-och-praktiska-rad/Skrik/Barn-och-somn/

Tobak, alkohol, narkotika och spel

Det är viktigt att förebygga att ungdomar börjar röka, dricka alkohol eller använda droger då det finns kopplingar mellan tidig debut och mer omfattande vanor senare i livet¹⁰.

RÖKNING

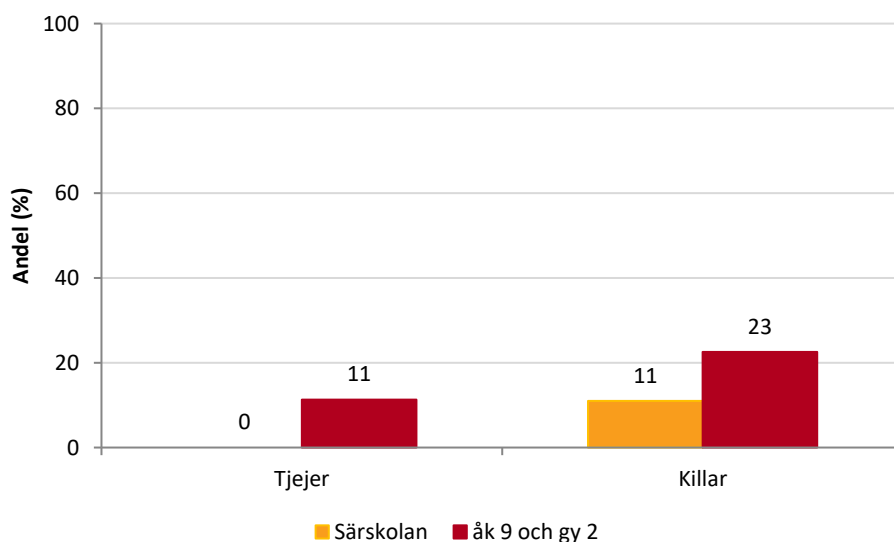
Rökning ökar risken för flera olika sjukdomar så som cancer, hjärt- och kärlsjukdom, diabetes och sjukdomar och infektioner i andningsorganen. Barn och unga har en lägre tröskel för att bli beroende av nikotin än vuxna och beroendet är svårt att bryta¹¹. I Folkhälsoenkät Ung ställs frågan ”Röker du?” som besvaras med alternativen *Nej*, *Ja, ibland* eller *Ja, varje dag*.

På grund av för låga tal går det inte att redovisa andelen unga som röker uppdelat på kön. Slår man ihop könen är det 8 % som röker ibland eller varje dag i särskolan vilket kan jämföras med 13 % i årskurs 9 och 2 på gymnasiet.

SNUS

Att snusa kan orsaka nikotinberoende och är förenat med hälsorisker som bland annat cancer.¹² I Folkhälsoenkät Ung ställs frågan ”Snusar du?” som besvaras med alternativen *Nej*, *Ja, ibland* eller *Ja, varje dag*.

Fler killar i särskolan snusar än tjejer i särskolan. Det är färre tjejer och killar i särskolan som snusar jämfört med tjejer och killar i årskurs 9 och 2 på gymnasiet.

Figur 9. Andel (%) unga som snusar ibland eller varje dag, per kön och skolform.

¹⁰ Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning. Skolelevers drogvanor 2020.

<https://www.can.se/app/uploads/2020/12/can-rapport-197-skolelevers-drogvanor-2020-pdf.pdf>

¹¹ Folkhälsomyndigheten. Skolbarns hälsovanor i Sverige 2017/2018. Grundrapport 2018

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/53d5282892014e0fbfb3144d25b49728/skolbarns-halsovanor-2017-18-18065.pdf>

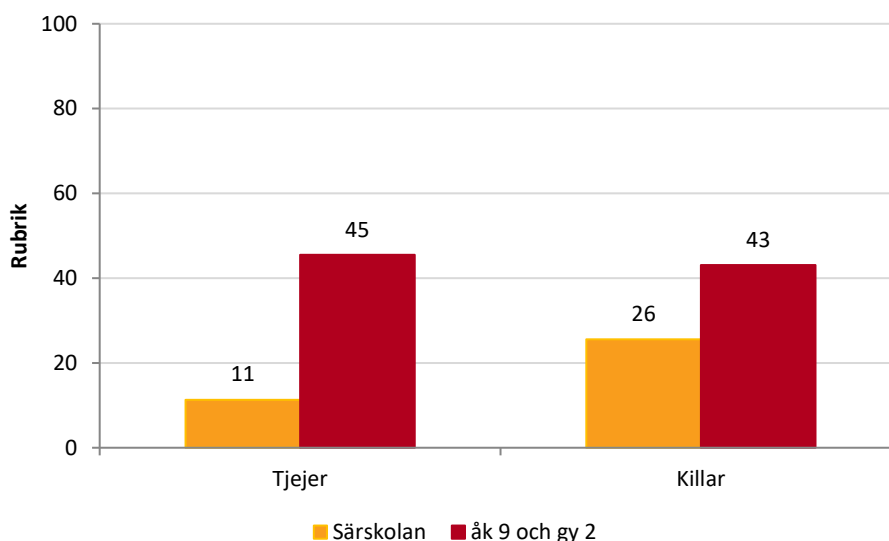
¹² Ibid.

ALKOHOL

Barn och unga är särskilt sårbara för alkoholens effekter. En hög eller frekvent alkoholkonsumtion bland unga har samband med olika negativa konsekvenser, däribland sämre impulskontroll, sämre skolprestationer samt hög alkoholkonsumtion i vuxen ålder¹³.

Alkoholvanor bland de unga undersöks genom flera olika frågor, i den här rapporten redovisas, ”Har du någon gång under det senaste året druckit alkohol” som besvaras med alternativen *ja* eller *nej*.

Killar i särskolan har i högre utsträckning druckit alkohol det senaste året i jämförelse med tjejer i särskolan. Både killar och tjejer i särskolan har druckit alkohol det senaste året i lägre utsträckning jämfört med tjejer och killar i årskurs 9 och 2 på gymnasiet.

Figur 10. Andel (%) unga som har druckit alkohol någon gång under det senaste året, per kön och skolform.

De tjejer och killar i särskolan som svarat att de druckit alkohol någon gång under det senaste året har fått ytterligare en fråga kring alkohol, frågan är ”Har du någon gång druckit så mycket alkohol att du känt dig full?” Svarsalternativen är *ja* eller *nej*. Slår man ihop könen är det 37 % av dem som svarat att de druckit alkohol under senaste året som också svarar att de någon gång druckit så mycket att de känt sig fulla. För årskurs 9 och 2 på gymnasiet är det 72 %.

¹³ Folkhälsomyndigheten. Skolbarns hälsovanor i Sverige 2017/2018. Grundrapport 2018
<https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/53d5282892014e0fbfb3144d25b49728/skolbarns-halsovanor-2017-18-18065.pdf>

NARKOTIKA

Bruk av narkotika i skollåldern kan leda till försämrade kognitiva funktioner, beroendutveckling och ökad risk för psykotiska symtom¹⁴.

En fråga ställs i enkäten kring narkotika, ”Har du någon gång blivit erbjuden att köpa eller få narkotika?” och svaren besvaras med; *ja* eller *nej*.

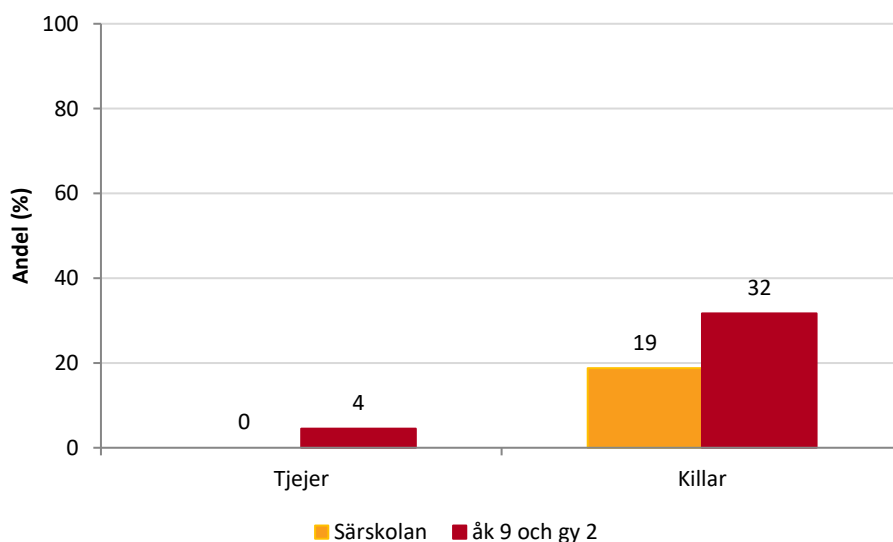
På grund av för låga tal går det inte att redovisa andelen unga som blivit erbjudna narkotika uppdelat på kön. Slår man ihop könen är det 6 % som blivit erbjudna narkotika i särskolan vilket kan jämföras med 19 % i årskurs 9 och 2 på gymnasiet.

SPEL

Riskerna med spel om pengar bland ungdomar är inte lika uppenbara som vid exempelvis alkoholkonsumtion eller narkotikakonsumtion. Forskningen pekar dock på att riskabelt spelande i ungdomen samvarierar med ansträngda sociala relationer, försämrade skolresultat, avvikande beteende, kriminalitet, depressioner och självmord. Det ökar också risken för problematiskt spelande i vuxen ålder¹⁵.

I Folkhälsoenkät Ung ställs en fråga kring spel, ”Har du köpt/betalt för virtuella saker i data-/ mobilspel (t.ex loot boxes, pay to win) den senaste månaden?” som besvaras med alternativen *ja* eller *nej*.

Killar i särskolan har i högre utsträckning köpt virtuella saker i data-/mobilspel den senaste månaden jämfört med tjejer i särskolan. Det är en lägre andel bland både tjejer och killar i särskolan som köpt virtuella saker i data-/mobilspel jämfört med unga i årskurs 9 och 2 på gymnasiet.

Figur 11. Andel (%) unga som har köpt virtuella saker i data-/mobilspel under den senaste månaden, per kön och skolform.

¹⁴ Ibid.

¹⁵ Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning. Skolelevers drogvanor 2020
<https://www.can.se/app/uploads/2020/12/can-rapport-197-skolelevers-drogvanor-2020-pdf.pdf>

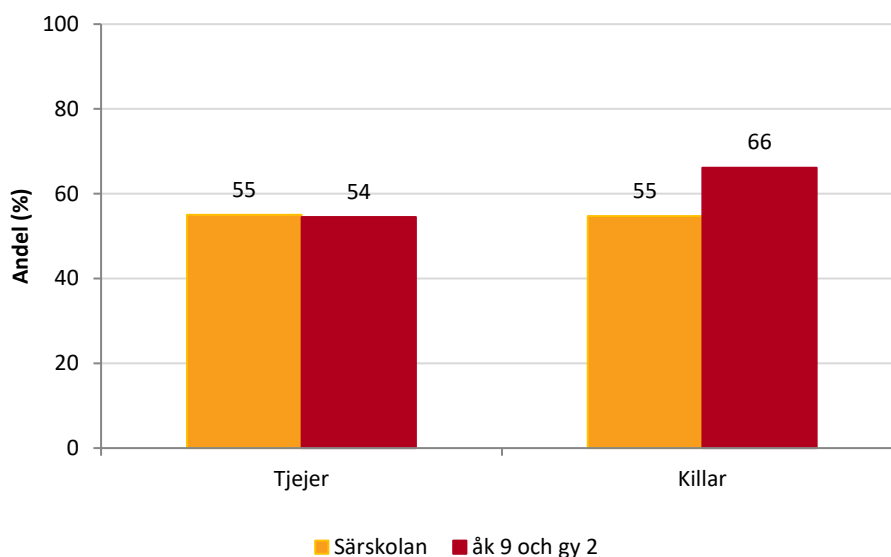
Skola och Fritid

Under sin uppväxt tillbringar barn och unga en väsentlig del av sin tid i skolan, en arena där kunskap och lärande samexisterar med sociala relationer till andra elever och till lärare¹⁶. Tiden ska också räcka till lek, fritid och vila som barnkonventionen anger att alla barn och unga har rätt till¹⁷.

SKOLA

Skolmiljön har stor betydelse för elevernas skolprestationer. Den påverkar även elevers hälsa, deras psykosociala hälsa och trygghet¹³. I Folkhälsoenkät Ung 2020 ställs frågan om skolans arbetsmiljö, ”Hur ofta upplever du att du har arbetsro på lektionerna?” och besvaras med svarsalternativen *ofta*, *ibland*, *sällan*.

Ingen skillnad ses mellan tjejer och killar i särskolan när det gäller deras arbetsro på lektionerna. Killar i särskolan uppger i något lägre utsträckning att de ofta har arbetsro på lektionerna jämfört med killar i årskurs 9 och 2 på gymnasiet. För tjejerna i särskolan respektive i årskurs 9 och 2 på gymnasiet ses ingen skillnad.

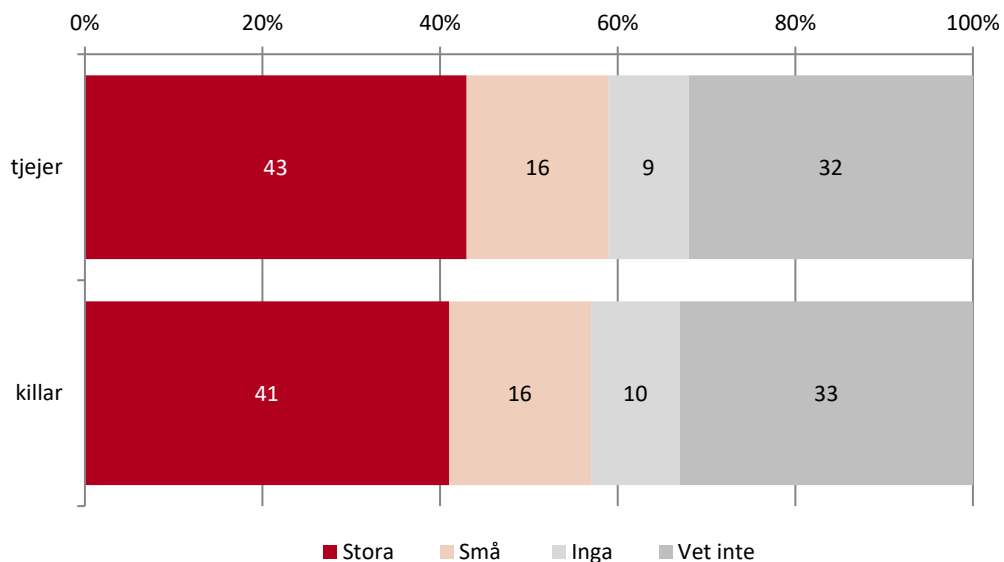
Figur 12. Andel (%) unga som ofta har arbetsro på lektionerna, per kön och skolform.

¹⁶ Folkhälsomyndigheten. Skolbarns hälsovanor i Sverige 2013/14. Grundrapport. 2018.
<https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/fbcbd76d2cae4fc0981e35dddf246cf0/skolbarns-halsovanor-sverige-2013-14.pdf>

¹⁷ <https://www.barnombudsmannen.se/for-dig-under-18/barnkonventionen/lek-fritid-kultur-och-vila/det-har-sager-barnkonventionen-om-din-ratt-till-lek-fritid-kultur-och-vila/>

I Folkhälsoenkät Ung 2020 ställs frågan ”Hur stora möjligheter har du att föra fram dina åsikter till dem som bestämmer i skolan? Svarsalternativen är *stora*, *små*, *inga* samt *vet ej*.

Det är störst andel bland både tjejer och killar i särskolan som uppger att de har stora möjligheter att föra fram sina åsikter till dem som bestämmer i skolan. Men det är också många som uppger att de inte vet hur de kan föra fram sina åsikter till dem som bestämmer i skolan.

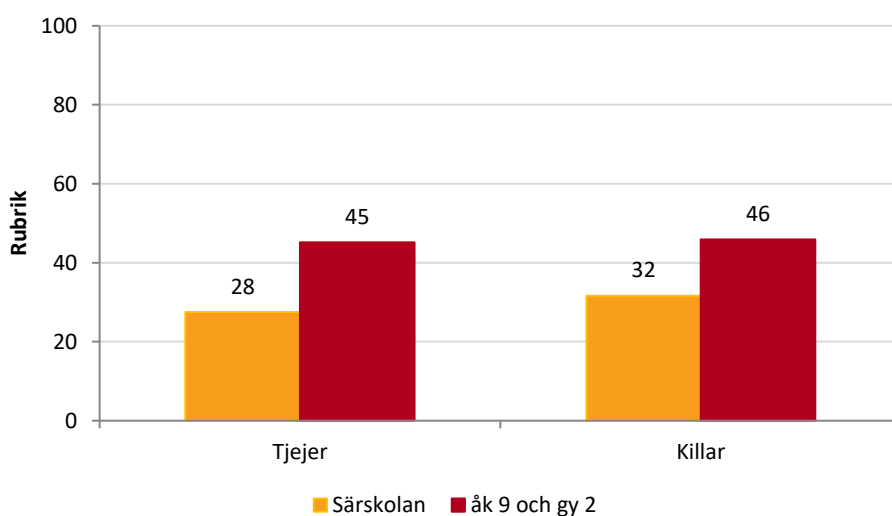

Figur 13. Fördelning (%) över hur unga ser på sina möjligheter att föra fram sina åsikter till dem som bestämmer i skolan, per kön.

FRITID

Att ungdomar har tillgång till en meningsfull fritid är främjande för hälsan. Kultur- och fritidsaktiviteter är viktiga för avkoppling, hälsa, personlig utveckling och förståelse av omvärlden¹⁸.

I Folkhälsoenkät Ung 2020 ställs frågan ”Är du medlem i någon förening?” och besvaras med *ja* eller *nej*. Ingen skillnad ses mellan tjejer och killar i särskolan gällande frågan om de är medlem i någon förening. Däremot är både tjejer och killar i särskolan med i någon förening i lägre utsträckning jämfört med tjejer och killar i årskurs 9 och 2 på gymnasiet.

Figur 14. Andel (%) unga som är medlem i någon förening, per kön och skolform.

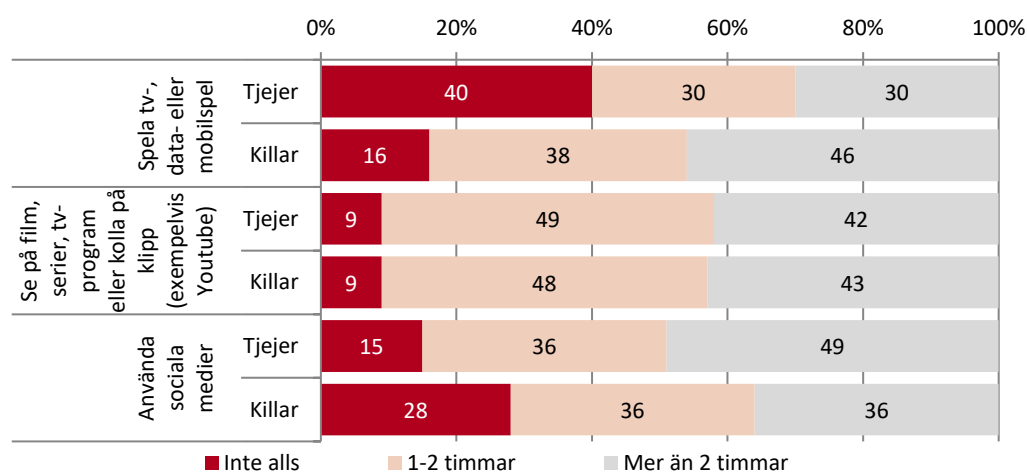
¹⁸ <https://www.mucf.se/kultur-och-fritid>

SKÄRMTID

Med skärmtid menas den tid som de unga ägnar åt användning av surfplattor, smartphones och datorspelade¹⁹. I Folkhälsoenkät Ung undersöks hur många timmar en vardag efter skolan som unga spelar tv-, och data- eller mobilspel eller/och ser på film, serier tv-program eller kollar på klipp samt använder sociala medier.

Killar spelar mer tv-, data- eller mobilspel än tjejer och tjejer ägnar mer tid åt sociala medier än killar.

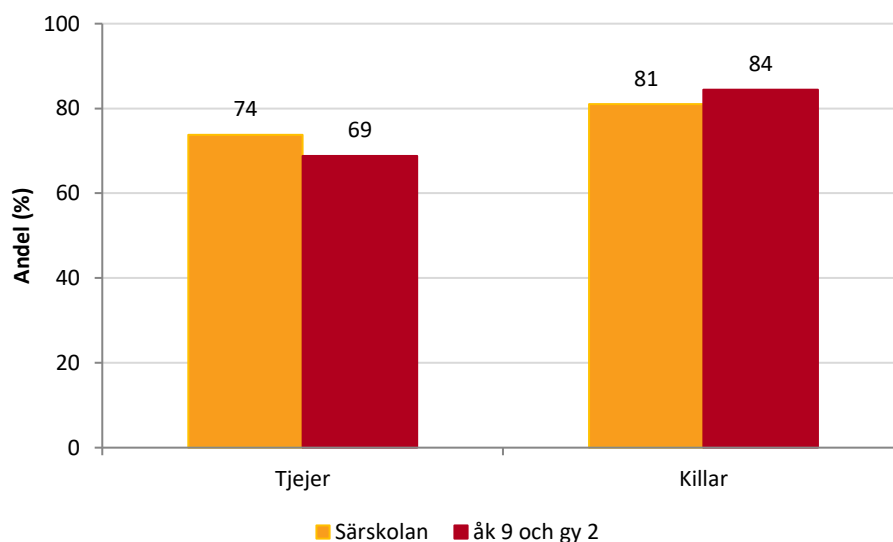
Figur 15. Fördelning (%) över hur många timmar en vardag efter skolan som unga brukar spela tv-, data- eller mobilspel, se på film, serier, tv-program eller kolla på klipp samt använt sociala medier (%), per kön.

¹⁹Statens medieråd, Unga och medier 2019, <https://statensmedierad.se/download/18.126747f416d00e1ba946903a/1568041620554/Ungar%20och%20medier%202019%20tillganglighetsanpassad.pdf>

TRYGGHET

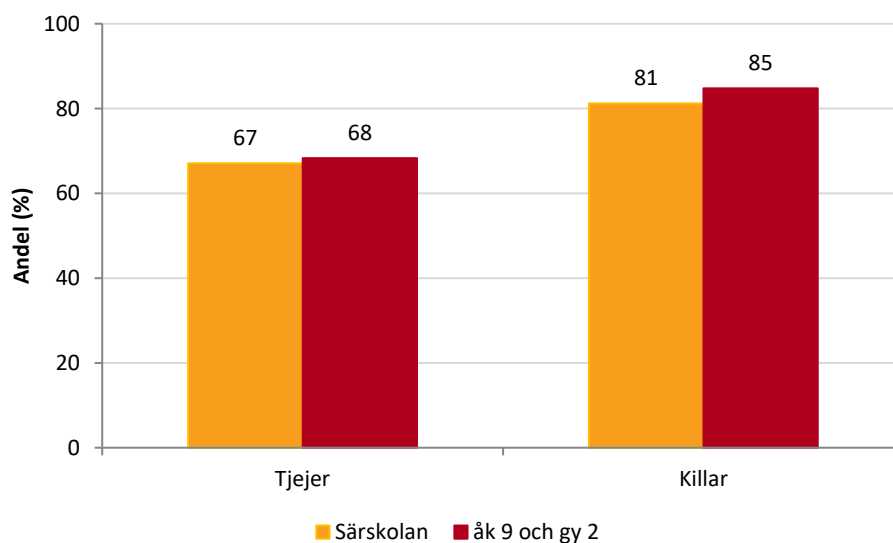
Unga ska känna sig trygga både i skolan och på fritiden. I Folkhälsoenkät Ung ställs frågor om hurvida man känner sig trygg på rasterna i skolan, till och från skolan, i klassrummet, i sitt bostadsområde och på nätet. Svarsalternativen är; *ja, alltid, ja, oftast, nej*.

Något högre andel killar i särskolan känner sig trygga i klassrummet jämfört med tjejer i särskolan. Något fler tjejer i särskolan känner sig trygga i klassrummet jämfört med tjejer i årskurs 9 och 2 på gymnasiet, för killarna är skillnaden liten.

Figur 16. Andel (%) unga som alltid känner sig trygga i klassrummet, per kön och skolform.

En högre andel killar i särskolan känner sig trygga i sitt bostadsområde jämfört med tjejer i särskolan. Det finns inte några större skillnader mellan tjejer och killar i särskolan och tjejer och killar i årskurs 9 och 2 på gymnasiet.

Figur 17. Andel (%) unga som alltid känner sig trygga i sitt bostadsområde, per kön och skolform.

MOBBNING OCH UTSATTHET

Det finns dessvärre unga som utsätts för mobbning både i skolan, på fritiden och/eller via nätet. Mobbning är när någon blir dåligt behandlad flera gånger av samma personer. Det kan handla om utfrysning, elaka kommentarer, hot eller kränkningar²⁰.

Frågan som beslyser mobbning är ”Har du blivit utsatt för mobbning eller trakasserier på den skola du går nu? Svartalternativen är, *nej, ja av en eller flera elever, ja av personal samt ja via mobiltelefon och/eller på Internet.*

Fler tjejer i särskolan har blivit utsatta för mobbning eller trakasserier jämfört med killarna i särskolan. Vanligast bland både tjejer och killar är att man blivit utsatt av en eller flera elever på den skola som man går på.

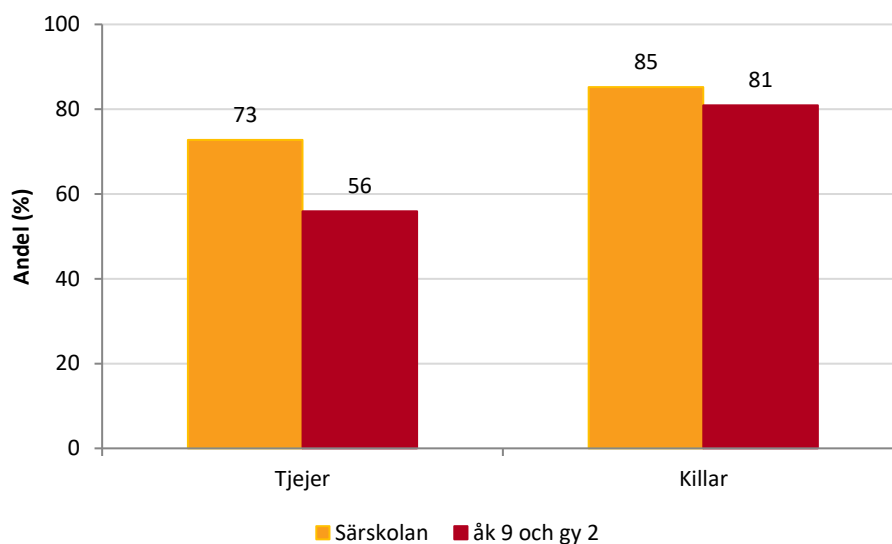

Figur 18. Andel unga som har blivit, har inte blivit utsatta för mobbning, respektive blivit utsatta för mobbning av en eller flera elever, per kön.

²⁰<https://www.umo.se/vald-och-krankningar/mobbning/vad-ar-mobbning/>

En fråga som ställs i enkäten är om de unga utsatts för något av följande mot sin vilja? så som *sett någon blotta sig, att någon tafsar på dig, blivit kontaktad på sociala medier i sexuellt syfte, tagit emot avklädda bilder, skickat avklädda bilder, tagit på någon på ett sexuellt sätt.*

Tjejer i särskolan har blivit utsatta för sexuella ofredanden i högre utsträckning jämfört med killar i särskolan. Däremot har de blivit utsatta för sexuella ofredanden i lägre utsträckning jämfört med tjejer i årskurs 9 och 2 på gymnasiet.

Figur 19. Andel (%) unga som inte varit utsatta för sexuella ofredanden, per kön och skolform.

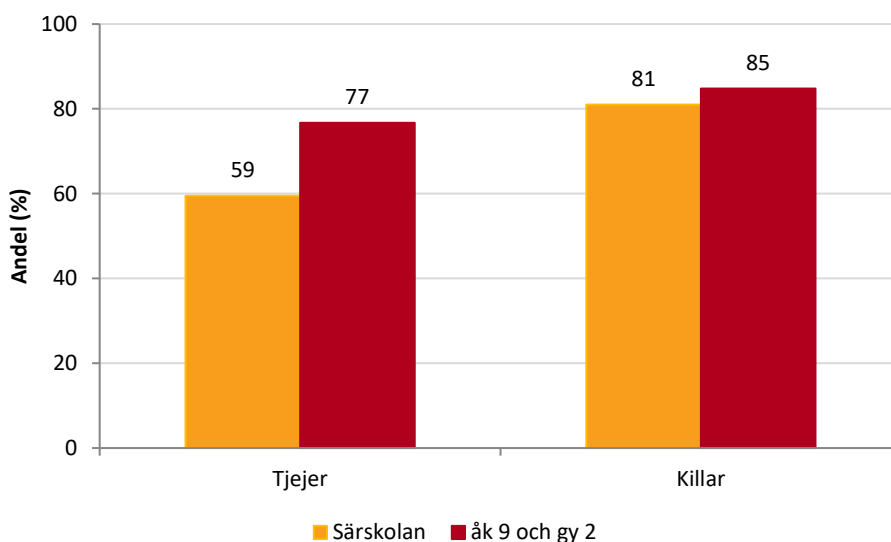

Framtiden

Hur vi förhåller oss till livets stora frågor påverkar vår hälsa och vår livskvalitet. Alla barn och unga ska kunna känna framtidstro. En stor del av den press unga upplever som kan skapa oro är kopplat till tankar kring sin framtid. Det som särskilt påverkar ungas oro för framtiden är utbildning och arbete. Att ha en ljus framtidstro har samband med psykisk hälsa, och grundar sig bland annat i känslan av att ha möjlighet att bestämma och styra över sitt liv, ha tillgång till vardagsmakt och inflytande²¹.

I Folkhälsoenkät Ung ställs en fråga ”Hur ser du på din framtid?” och besvaras med *positivt*, *varken positivt eller negativt* samt *negativt*.

Killar i särskolan ser i högre utsträckning positivt på framtiden jämfört med tjejerna i särskolan. Tjejerna i särskolan ser i lägre utsträckning positivt på sin framtid jämfört med tjejerna i årskurs 9 och 2 på gymnasiet. För killarna ses ingen större skillnad.

Figur 20. Andel (%) unga som ser positivt/ljust på sin framtid, per kön och skolform.

²¹ Folkhälsomyndigheten. (2018) Varför har den psykiska ohälsan ökat bland barn och unga i Sverige? <https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/ab5e6aed7dd642418a8144c6e08badd2/varfor-psykiska-ohalsan-okat-barn-unga-18023-1-webb-kortversion.pdf>

Bilaga 1. Om undersökningen

BAKGRUND

Folkhälsoenkät Ung har sitt ursprung i en drogvaneundersökning som genomförts årligen i Jönköpings län sedan 2004 bland samtliga av länets ungdomar i årskurs 9 och årskurs 2 på gymnasiet. Vid 2011 års undersökning utvecklades undersökningen till att omfatta även hälsa, levnadsvanor, skola och fritid och livet och framtiden och har genomförts vartannat år. Sedan 2015 görs Folkhälsoenkät Ung även bland unga som inte går i gymnasiet eller arbetar utan finns inom Kommunernas aktivitetsansvar (KAA). Senaste Folkhälsoenkät Ung genomfördes 2017 och på Strategigrupp barn som är en del av Ledningssystemet för samverkan mellan Region Jönköpings län och länets kommuner, beslutades det i början av 2019 att enkäten ska genomföras vart tredje år istället för vartannat samt att arbetet framåt ska ha mer fokus på fördjupningar och på kommunrapporter och att även särskolan ska inkluderas i undersökningen.

SYFTE

Hur ungdomar i Jönköpings län mår idag har betydelse för den framtida folkhälsan i befolkningen i länet. Enkäten är ett viktigt komplement, till de hälsosamtal som görs i skolans förskoleklass, årskurs 4, 7 eller 8, samt gymnasiet år 1, då Folkhälsoenkät Ung omfattar demografiska och socioekonomiska data, samt möjliggör sambandsanalyser.

Syftet med Folkhälsoenkät Ung är att följa den självrapporterade hälsan bland länets ungdomar och se förändringar över tid. Utifrån den kunskapen kan vi tillsammans ge alla barn och unga i Jönköpings län bästa möjliga förutsättningar till ett bra liv med en god hälsa.

ENKÄT

Enkäten innehåller fem temaområden inom vilka personliga frågor blandas med attitydfrågor.

1. Du och din familj

- Bakgrundsfrågor, familjerelationer

2. Hälsa och livsstil

- Fysisk- och psykisk hälsa, matvanor, fysisk aktivitet och sömn, sex och samlevnad

3. Tobak, alkohol, narkotika och spel

- Tobak, alkohol, doping, narkotika, läkemedel och spel

4. Skola och fritid

- Skola, fritid, trygghet, demokrati och inflytande

5. Livet och framtiden

- Livet, trivsel och framtiden

Eftersom det kommit ett nytt beslut om att inkludera särskolan i enkäten tillsattes under hösten 2019 en arbetsgrupp för framtagande av en till viss del modifierad enkät utifrån huvudenkäten. Representanter från särskolan, en forskare från Jönköpings University och medarbetare på sektion folkhälsa träffades frekvent. Enkäten utgår ifrån samma struktur och tema som i huvudenkäten, den innehåller dock färre frågor och svarsalternativen har komprimerats från vanligtvis fem till tre. Med stöd från Hjälpmedelscentralen i Region Jönköpings län togs särskoleenkäten också fram i en version med bildstöd för de elever som hade behov av det.

När samtliga revideringar var klara lades de färdiga enkäterna in i webbenkätverktyget Esmaker NX 3.0.

GENOMFÖRANDE

Enkäten görs i samverkan mellan Region Jönköpings län, Länsstyrelsen och länets samtliga kommuner. Region Jönköpings län ansvarar för projektledning via Sektion Folkhälsa. Detta innefattar planering av undersökningen, hjälp vid genomförande, databearbetning, presentation av resultat och revidering av föregående enkät.

Varje kommun hade sin elevhälsochef som kontaktperson både för huvudenkäten samt för särskoleenkäten. Vissa kommuner hade ytterligare någon/några namn för kontakt och några kommuner meddelade också annan kontaktperson om det i undantagsfall inte var elevhälsochefen. Kontaktpersonens uppgift var att samordna genomförandet av undersökningen i respektive kommun och fungerade som länk mellan skolorna och Region Jönköpings län. Varje skola skulle förses med en manual för genomförandet av enkäten som också innehöll information som kunde ges till vårdnadshavare.

Undersökningen genomfördes som en webbenkät på skoltid under veckorna 37-42 (7 september tom. 16 oktober). Samtliga elever i Jönköpings län i årskurs 7-9 (exklusive träningsskolan) i grundsärskolan samt årskurs 1-4 (enbart dem som går på nationellt program) i gymnasiesärskolan erbjöds svara på enkäten. Enkäten förlängdes med möjlighet att svara även under hela vecka 43, 2020. Enkäten genomfördes helt anonymt på skoltid och det var frivilligt att delta.

Bilaga 2. Enkäten

Du och din familj

1. Vilket kön identifierar du dig med?

- ☐ Kille
- ☐ Tjej
- ☐ Annan könsidentitet (om du är eller känner dig tillhöra annat kön än kille eller tjej)
- ☐ Osäker

2. Hur tar du dig till skolan?

- ☐ Gå
- ☐ Skolskjuts
- ☐ Bil
- ☐ Cykel
- ☐ Kollektivtrafik (buss eller tåg)

3. Vilka bor du tillsammans med?

- ☐ Båda mina föräldrar/vårdnadshavare
- ☐ Växelsvis hos mina föräldrar/vårdnadshavare
- ☐ Bara en förälder/vårdnadshavare och eventuell annan vuxen
- ☐ Bor i familjehem eller HVB-hem
- ☐ Bor på skolan
- ☐ Annan/andra:

4. Vad gör dina föräldrar (huvudsaklig sysselsättning)? Om du bor med foster-/bonusförälder anger du dennes/deras sysselsättning.

Förälder A

- ☐ Arbetar
- ☐ Studerar
- ☐ Arbetslös
- ☐ Långtidssjukskriven eller sjukpensionär
- ☐ Vet ej

Förälder B

- ☐ Arbetar
- ☐ Studerar
- ☐ Arbetslös
- ☐ Långtidssjukskriven eller sjukpensionär
- ☐ Vet ej

5. Var är du född?

- ☐ I Sverige
- ☐ I ett annat land

6. Var är dina föräldrar födda?

Förälder A

- ☐ I Sverige
- ☐ I annat land

Förälder B

- ☐ I Sverige
- ☐ I annat land

Hälsa och livsstil

7. Hur tycker du att du oftast mår?

- ☐ Bra
- ☐ Varken bra eller dåligt
- ☐ Dåligt

8. Hur väl stämmer dessa 3 frågor in på dig:

Jag tycker om mig själv

- ☐ Håller med
- ☐ Jag varken håller med eller inte
- ☐ Håller inte med

Jag är tillräckligt bra som jag är

- ☐ Håller med
- ☐ Jag varken håller med eller inte
- ☐ Håller inte med

Andra tycker om mig

- ☐ Håller med
- ☐ Jag varken håller med eller inte
- ☐ Håller inte med

9. Hur ofta brukar du ha ont i huvudet?

- ☐ Sällan
- ☐ Ibland
- ☐ Ofta

10. Hur ofta brukar du ha ont i magen? (ej mensvärk)

- ☐ Sällan
- ☐ Ibland
- ☐ Ofta

11. Hur ofta känner du dig ledsen?

- ☐ Sällan
- ☐ Ibland
- ☐ Ofta

12. Hur ofta känner du dig orolig?

- ☐ Sällan
- ☐ Ibland
- ☐ Ofta

13. Hur ofta äter du frukost under skoldagar?

- ☐ Varje skoldag
- ☐ 3-4 skoldagar
- ☐ 1-2 skoldagar
- ☐ Aldrig

14. Hur ofta brukar du äta frukt?

- ☐ Varje dag
- ☐ Några dagar i veckan
- ☐ En dag i veckan
- ☐ Aldrig

15. Hur ofta brukar du äta grönsaker?

- ☐ Varje dag
- ☐ Några dagar i veckan
- ☐ En dag i veckan
- ☐ Aldrig

16. Hur ofta brukar du dricka sockersötad dryck (ej light) t.ex. läsk, saft, juice?

- ☐ Varje dag
- ☐ Några dagar i veckan
- ☐ En dag i veckan
- ☐ Aldrig

17. Hur ofta brukar du dricka energidryck?

- ☐ Varje dag
- ☐ Några dagar i veckan
- ☐ En dag i veckan
- ☐ Aldrig

18. Hur ofta äter du godis eller chips?

- ☐ Varje dag
- ☐ Några dagar i veckan
- ☐ En dag i veckan
- ☐ Aldrig

19. Hur ofta äter du pizza eller hamburgare?

- ☐ Varje dag
- ☐ Några dagar i veckan
- ☐ En dag i veckan
- ☐ Aldrig

20. Hur ofta brukar du cykla eller promenera?

- ☐ Varje dag
- ☐ Några dagar i veckan
- ☐ En dag i veckan
- ☐ Aldrig

21. Hur ofta brukar du träna på din fritid så att du svettas och blir trött?

- ☐ Varje dag
- ☐ Några dagar i veckan
- ☐ En dag i veckan
- ☐ Aldrig

22. Hur tycker du att du sover?

- ☐ Bra
- ☐ Varken bra eller dåligt
- ☐ Dåligt

23. Vad skulle du behöva mer kunskap om gällande sex och samlevnad?

Du kan markera flera alternativ

- ☐ Hur man hittar någon att bli tillsammans med
- ☐ Hur man är tillsammans
- ☐ Hur man gör slut
- ☐ Onani och sex
- ☐ Inget
- ☐ Annat:

Tobak, alkohol, narkotika och spel

24. Röker du?

- ☐ Nej
- ☐ Ja, ibland
- ☐ Ja, varje dag

25. Snusar du?

- ☐ Nej
- ☐ Ja, ibland
- ☐ Ja, varje dag

Om nej på frågorna 24 och 25, gå till fråga 29

26. Hur får du tag på tobak?

Till exempel cigaretter och snus. Du kan markera flera alternativ.

- ☐ Köper själv i butik, kiosk eller liknande
- ☐ Från kompisar
- ☐ Från syskon
- ☐ Från föräldrar
- ☐ På annat sätt:

27. Hur gammal var du första gången du rökte?

- ☐ Det har aldrig hänt
- ☐ Yngre än 13 år
- ☐ 13-17 år
- ☐ 18 år eller äldre

28. Hur gammal var du första gången du snusade?

- ☐ Det har aldrig hänt
- ☐ Yngre än 13 år
- ☐ 13-17 år
- ☐ 18 år eller äldre

29. Har du någon gång under det senaste året druckit alkohol?

- ☐ Nej *Gå till fråga 35*
- ☐ Ja

30. Hur ofta dricker du alkohol?

- ☐ Har provat enstaka gång
- ☐ 1 gång i månaden
- ☐ Någon gång i veckan
- ☐ Flera gånger i veckan

31. Har du någon gång druckit så mycket alkohol att du känt dig full?

- ☐ Nej
- ☐ Ja

32. Hur får du tag på alkohol?

Du kan markera flera alternativ

- ☐ Från mina kompisar
- ☐ Från syskon
- ☐ Får av mina föräldrar/vårdnadshavare
- ☐ På annat sätt, nämligen:

33. Hur gammal var du första gången du drack alkohol?

- ☐ Det har aldrig hänt
- ☐ Yngre än 13 år
- ☐ 13-17 år
- ☐ 18 år eller äldre

34. Hur gammal var du första gången du blev full?

- ☐ Det har aldrig hänt
- ☐ Yngre än 13 år
- ☐ 13-17 år
- ☐ 18 år eller äldre

35. Har du någon gång blivit erbjuden att köpa eller få narkotika?

Med narkotika avses t.ex. cannabis, spice, amfetamin

- ☐ Nej
- ☐ Ja

36. Vad har dina föräldrar för inställning till rökning?

- ☐ De förbjuder mig
- ☐ De pratar med mig om att jag inte ska
- ☐ De tycker att det är ok
- ☐ Jag vet inte

37. Vad har dina föräldrar för inställning till snusning?

- ☐ De förbjuder mig
- ☐ De pratar med mig om att jag inte ska
- ☐ De tycker att det är ok
- ☐ Jag vet inte

38. Vad har dina föräldrar för inställning till att dricka alkohol?

- ☐ De förbjuder mig
- ☐ De pratar med mig om att jag inte ska
- ☐ De tycker att det är ok
- ☐ Jag vet inte

39. Har du köpt/betalt för virtuella saker i data-/mobilspele (t.ex loot boxes, pay to win) den senaste månaden?

- ☐ Nej
- ☐ Ja

Skola

40. Hur ofta upplever du att du har arbetsro på lektionerna?

- ☐ Ofta
- ☐ Ibland
- ☐ Sällan

41. Hur ofta upplever du att lärarna ger dig stöd och hjälp att utvecklas?

- ☐ Ofta
- ☐ Ibland
- ☐ Sällan

42. Brukar du skolka från skolan?

- ☐ Aldrig
- ☐ Ibland
- ☐ Ofta

43. Hur stora möjligheter har du att föra fram dina åsikter till dom som bestämmer i skolan?

- ☐ Stora
- ☐ Små
- ☐ Inga
- ☐ Vet inte

Fritid

Nu kommer några frågor om din fritid. Med fritid menas tiden utanför skolarbetet. Hur mycket fritid du upplever att du har, vad du gör på din fritid och vad du vill ha ut av din fritid.

44. Hur stämmer dessa påståenden in på dig?

Sätt ett kryss på varje rad

	Stämmer inte alls	Stämmer delvis	Stämmer helt
Det finns saker att göra men inget som intresserar mig	☐	☐	☐
Det finns saker att göra men min familj säger nej	☐	☐	☐
Det finns saker att göra men jag kan inte ta mig dit	☐	☐	☐
Det finns saker att göra men det kostar för mycket	☐	☐	☐

45. Om du tänker på en vanlig vecka, hur många kvällar brukar du då vara på fritidsgården (ej LSS-fritids)?

- ☐ Ingen kväll
- ☐ 1-2 kvällar i veckan
- ☐ 3-7 kvällar i veckan

46. Om du tänker på en vanlig vecka, hur många kvällar brukar du då hålla på med idrottsaktiviteter eller träning?

- ☐ Ingen kväll
- ☐ 1-2 kvällar i veckan
- ☐ 3-7 kvällar i veckan

47. Om du tänker på en vanlig vecka, hur många kvällar brukar du då hålla på med fritidsaktiviteter, så som musik, teater, skapande m.m. ?

- ☐ Ingen kväll
- ☐ 1-2 kvällar i veckan
- ☐ 3-7 kvällar i veckan

48. Om du tänker på en vanlig vecka, hur många kvällar brukar du då vara ute på stan/samhället?

- ☐ Ingen kväll
- ☐ 1-2 kvällar i veckan
- ☐ 3-7 kvällar i veckan

49. Om du tänker på en vanlig vecka, hur många kvällar brukar du då vara hemma hos kompisar?

- ☐ Ingen kväll
- ☐ 1-2 kvällar i veckan
- ☐ 3-7 kvällar i veckan

50. Är du medlem i någon förening?

Till exempel religiös förening eller församling, kultur- eller idrottsförening, politiskt ungdomsförbund, frilufts-, data- eller spelförening m.m.

- ☐ Ja, jag är medlem i en förening
- ☐ Nej

51. Hur många timmar efter skolan brukar du spela tv-, data- eller mobilspel?

- ☐ Inte alls
- ☐ 1-2 timmar
- ☐ Mer än 2 timmar

52. Hur många timmar efter skolan brukar du se på film, serier, tv-program eller kolla på klipp (exempelvis Youtube)?

- ☐ Inte alls
- ☐ 1-2 timmar
- ☐ Mer än 2 timmar

53. Hur många timmar efter skolan brukar du använda sociala medier?

- ☐ Inte alls
- ☐ 1-2 timmar
- ☐ Mer än 2 timmar

Trygghet

54. Känner du dig trygg på rasterna i skolan?

- ☐ Ja, alltid
- ☐ Ja, oftast
- ☐ Nej

55. Känner du dig trygg på väg till och från skolan?

- ☐ Ja, alltid
- ☐ Ja, oftast
- ☐ Nej

56. Känner du dig trygg i klassrummet?

- ☐ Ja, alltid
- ☐ Ja, oftast
- ☐ Nej

57. Känner du dig trygg i ditt bostadsområde?

- ☐ Ja, alltid
- ☐ Ja, oftast
- ☐ Nej

58. Känner du dig trygg på nätet?

- ☐ Ja, alltid
- ☐ Ja, oftast
- ☐ Nej

59. Jag kan lita på någon av mina föräldrar/vårdnadshavare

- ☐ Ofta
- ☐ Ibland
- ☐ Sällan

60. Det finns andra vuxna i min närhet som jag kan berätta personliga saker för

- ☐ Ja
- ☐ Nej

61. Har du blivit utsatt för mobbning eller trakasserier på den skola du går nu?

Du kan markera flera svarsalternativ

- ☐ Nej
- ☐ Ja, av en eller flera elever
- ☐ Ja, av personal
- ☐ Ja, via mobiltelefon och/eller på Internet

62. Har du varit med och mobbat andra elever på den skola du går nu?

Du kan markera flera svarsalternativ

- ☐ Nej
- ☐ Ja, i skolan
- ☐ Ja, via mobiltelefon och/eller på Internet

63. Har du varit utsatt för något av följande mot din vilja?

Du kan markera flera svarsalternativ

- ☐ Sett någon blotta sig
- ☐ Att någon tafsar på dig
- ☐ Blivit kontaktad på sociala medier i sexuellt syfte
- ☐ Tagit emot avklädda bilder
- ☐ Skickat avklädda bilder
- ☐ Tagit på någon på ett sexuellt sätt
- ☐ Nej, inget av ovanstående har hänt

Livet och framtiden

64. Hur trivs du med livet just nu?

- ☐ Mycket bra
- ☐ Ganska bra
- ☐ Inte särskilt bra
- ☐ Inte alls

65. Hur trivs du med dina kompisar?

- ☐ Mycket bra
- ☐ Ganska bra
- ☐ Inte särskilt bra
- ☐ Inte alls

66. Hur trivs du med din fritid?

- ☐ Mycket bra
- ☐ Ganska bra
- ☐ Inte särskilt bra
- ☐ Inte alls

67. Hur trivs du med din familj?

- ☐ Mycket bra
- ☐ Ganska bra
- ☐ Inte särskilt bra
- ☐ Inte alls

68. Hur trivs du med din skola?

- ☐ Mycket bra
- ☐ Ganska bra
- ☐ Inte särskilt bra
- ☐ Inte alls

69. Hur trivs du med ditt bostadsområde?

- ☐ Mycket bra
- ☐ Ganska bra
- ☐ Inte särskilt bra
- ☐ Inte alls

70. Hur trivs du med din hemort/hemstad?

- ☐ Mycket bra
- ☐ Ganska bra
- ☐ Inte särskilt bra
- ☐ Inte alls

71. Hur ser du på din framtid?

- ☐ Positivt
- ☐ Varken positivt eller negativt
- ☐ Negativt

72. Vad vill du göra när du gått ut skolan?

- ☐ Jobba
- ☐ Studera
- ☐ Vet ej
- ☐ Något annat

Avslutningsvis

73. Har vi missat någon fråga som är viktig för dig eller har du andra synpunkter på enkäten?

Ibland händer det att man börjar tänka på olika saker när man har fyllt i en enkät. Om du känner att du behöver prata med någon kan du alltid vända dig till skolsköterskan, skolkuratorn, ungdomsmottagningen eller någon vuxen du kan lita på.

På UMO kan du ställa frågor och hitta information om bland annat hälsa, sex och relationer, kränkningar och våld

www.umo.se

UMO finns även på andra språk: www.youmo.se/sv/Sprakvaljarsida

På Drugsmart finns fakta om alkohol och droger. Där kan du också hitta stöd om någon i din familj har problem med missbruk

www.drugsmart.com

För att slutföra enkäten, klicka på "skicka" och stäng sedan ner fönstret.

*Folkhälsoenkät Ung är ett samarbete mellan Region Jönköpings län,
Länsstyrelsen i Jönköpings län och länets kommuner.*